

[Miljøministeren]

bevaring, naturgenopretning, statslig skovtilplantning og friluftsliv og forslag til skovlov samt landbrugsministerens forslag til lov om ændring af lov om støtte til forbedring af strukturen og effektiviteten i jordbruget (sociostrukturelle foranstaltninger) og en kommende ændring af skovstøtteleven – ses i sammenhæng med den skovpolitiske redegørelse og betænkningen fra Landbrugsministeriets Struktur- og Planudvalg.

Hovedformålet med lovforslaget er at gennemføre en styrkelse af den beskyttelse af visse naturtyper og småbiotoper, som allerede findes i loven, og at inddrage andre truede naturtyper under beskyttelsen. De gældende bestemmelser beskytter særligt udpegede vandløb og søer, som er over 500 m², moser over 5.000 m², heder over 5 ha og strandenge samt strandsumpe over 3 ha. Såfremt man ønsker at foretage ændringer i et af de således beskyttede områder, kræver det en tilladelse fra amtsrådet eller – når området ligger i hovedstadsområdet – fra Hovedstadsrådet.

Udviklingen i landbruget har medført, at kvægholdet er gået stærkt tilbage i de seneste årtier, navnlig på bekostning af en udvidelse af kornarealet. Det har som en helt naturlig følge medført, at antallet og udbredelsen af enge og overdrev også er gået stærkt tilbage. Da sådanne naturtyper er karakteristiske og bevaringsværdige elementer i det danske landskab, foreslås den generelle beskyttelsesordning nu udvidet til at gælde også for disse naturtyper.

De gældende bestemmelser om en generel beskyttelse af visse naturtyper er indføjet i loven successivt, hvilket har medført, at denne ikke altid er lige let at overskue. For at råde bod herpå er hele lovens kapitel V nu omskrevet i dette lovforslag med henblik på at forenkle disse regler og gøre dem mere overskuelige for både borgerne og de administrerende myndigheder.

I den anledning er der foreslået en fælles mindstegrænse på 4.000 m² for de arealer, som omfattes af ordningen. Dette gælder således både for de tidligere omfattede naturtyper og for de nye, som foreslås beskyttet med dette lovforslag.

Undersøgelser har godtgjort, at den intensive udnyttelse af agerlandet har medført en betydelig reduktion i antallet af søer og vandhuller. Da disse er levesteder for mange planter og dyr,

er der hermed rettet et alvorligt slag mod deres eksistens og udbredelse. Som følge heraf foreslås arealgrænsen for søer nedsat fra 500 m² til 250 m², hvorved man opnår at beskytte et betydeligt større antal af disse biotoper.

Efter de gældende bestemmelser kræver det som nævnt tilladelse, når man vil ændre på tilstanden i en af de beskyttede naturtyper. Bestemmelserne foreslås nu formuleret som egentlige forbudsbestemmelser, således at der kræves dispensation til ændringerne. Der er ikke herved tilsigtet nogen ændring i de oprindelige forudsætninger for lovbestemmelserne eller i den administrative praksis.

Forslaget har alene til formål at præcisere, at der skal særlige omstændigheder til, før tilladelse kan meddeles.

Jeg har fuld tillid til, at disse forslag vil kunne samle et meget bredt flertal i Folketinget, da de alle har været indgående drøftet her ved tidligere lejligheder og er et resultat af den overvejende enighed, man her opnåede i disse spørgsmål.

For at styrke beskyttelsen af »de våde naturtyper« er der i lovforslaget indsat en bestemmelse om, at miljøministeren efter aftale med landbrugsministeren kan fastlægge beskyttelsesbræmmer langs vandløb, søer og moser.

Det er regeringens opfattelse, at der ved udlæg af sådanne bræmmer bør ydes kompensation til landmændene.

Samtidig med lovforslagets udarbejdelse indledtes i EF drøftelsen om braklægnings- og såkaldte setaside-ordninger. Det er hensigten, at EF vil yde op til 70 pct. refusion af den nationale kompensation i forbindelse med sådanne ordninger.

På den baggrund har regeringen valgt at lade den nærmere udformning af reglerne om beskyttelsesbræmmer afvente afslutningen af de nævnte EF-forhandlinger. Det skal i den forbindelse påpeges, at EF ikke har til hensigt at yde tilskud til allerede bestående ordninger.

I almindelighed vil en lovfæstelse af forslagene heller ikke have nogen mærkbar konsekvens for landbruget, da der netop er tale om naturtyper, som ikke er underlagt en intensiv landbrugsmæssig udnyttelse. Konsekvensen vil således normalt være, at den landbrugsmæssige udnyttelse af arealerne kan fortsætte som hidtil.

Den økonomiske og strukturelle udvikling i landbrug i dag indebærer, at vi i de kommende